

18.12.2019

Dnro H 00064/19

Viite: Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 13.11.2019, hankkeen VM003:00/2019 lausunto

Asia: Luonnos hallituksen esityksestä valmisteverotusmenettelyn ja autoverotusmenettelyn uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Turun hallinto-oikeus esittää lausuntonaan kunnioittaen seuraavaa:

Lausunnon rajaus

Esitys koskee pääasiassa lakeja, joiden mukaisia asioita ei nykytilassa voi eikä esityksen mukaan jatkossakaan voisi saattaa muutoksenhakuasioina Turun hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Turun hallinto-oikeuden toimintaan uudistus vaikuttaisi eräiden harvinaisiksi arvioitavissa olevien tilanteiden lisäksi lähinnä autoverolain mukaisissa asioissa, joita Turun hallinto-oikeudessa on käsitelty 1.5.2008 voimaan tulleen autoverolain muutoksen (267/2008) johdosta. Tällä hetkellä myös autoverolain mukaisten asioiden määrä hallinto-oikeudessa on vähäinen. Hallinto-oikeus lausuu siten esityksestä vain yleisellä tasolla autoverotuksen osalta.

Verotus- ja veronkantomenettelyn uudistaminen

Hallinto-oikeus pitää kannatettavana, että voimaantulonsa jälkeen lukuisia kertoja muutettu ja täydennetty autoverolaki kumotaan ja korvataan kokonaan uudella autoverolailla. Hallinto-oikeus yhtyy esitykseen siitä, että autoverolakiin säädetään paremmin verotuksen ja erityisesti autoverotuksen erityispiirteet huomioon ottavat menettelysäännökset, jotta autoverotuksessa ei olisi enää yhtä usein tarpeen soveltaa täydentävästi hallintolain menettelysäännöksiä. Tavoiteltavaa on, että autoverotuspäätökset sisällöltään ja perusteluiltaan jatkossa entistä paremmin täyttäisivät hallintopäätökselle asetetut edellytykset. Osittaista viittaamista verotusmenettelystä annetun lain menettelysäännöksiin voidaan pitää hyväksyttävänä, vaikka autoverotus sisältääkin verotusmenettelystä annetun lain soveltamisalaan yleisesti kuuluviin verolajeihin verrattuna erityispiirteitä.

Osoite

Sairashuoneenkatu 2-4 / Lasaretskatan 2-4
PL 32 / PB 32
20101 TURKU / ÅBO

Puhelinvaihte

029 56 42400

Faksi

029 56 42414

Sähköposti

turku.hao@oikeus.fi

Muutoksenhakujärjestelmän uudistaminen

Oikaisulautakuntamenettely on perusteltua ottaa käyttöön myös autoverotuksessa. Hallintotuomioistuimen näkökulmasta autoveroasioille on ollut tyyppillistä, että niiden määrä on eri aikoina vaihdellut suuresti. Tämä on johtunut Suomen autoverojärjestelmän haasteista suhteessa Euroopan unionin oikeuteen yhdistettynä siihen, että verovelvolliset ovat pitkän valitusajan vuoksi voineet saattaa autoverotuspäätöksensä oikeellisuuden useitakin kertoja muutoksenhakumenettelyssä ratkaistavaksi. Hallinto-oikeus ei pidä verovelvollisten oikeusturvan kannalta ongelmallisena valitusajan lyhentämistä samaksi kuin muissa verolajeissa, kun otetaan huomioon pitkä oikaisuvaatimusaika ja viime kädessä mahdollisuus ylimääräiseen muutoksenhakuun.

Seuraamusjärjestelmän uudistaminen

Autoverotuksen seuraamusjärjestelmä on esityksen mukaisesti erityisesti verovelvollisten yhdenvertaisen ja tasapuolisen kohtelun näkökulmasta perusteltua uudistaa muita verolajeja vastaavaksi, vaikka uuden sääntelyn sisältämään viranomaisen harkintavallan kaventumiseen sisältyykin eräitä perustuslakivaliokunnan lausunnossa (PeVL 39/2017) todettuja ongelmia. Rikosoikeudellisen autoverorikkomuksen korvaaminen hallinnollisella sanktiolla on monilla muillakin hallinnaloilla jo toteutettujen ja suunniteltujen uudistusten mukainen.

Sähköisen asioinnin edistäminen ja menettelyjen automatisointi

Sähköisen asioinnin edistäminen on kannatettavaa, koska viranomaisten on kyettävä yhä enemmän sähköiseen kommunikaatioon ja kanssakäymiseen perustuvassa yhteiskunnassa tarjoamaan asiakkailleen yhä parempia ja selkeämpiä mahdollisuuksia asioida sähköisessä ympäristössä. Hallinto-oikeuden käsityksen mukaan esityksellä ei rajoitettaisi nykyistä useampien verovelvollisten valinnanvapautta käyttäen muutakin kuin sähköistä asiointitapaa eikä esitys siten olisi tästä näkökulmasta perustuslain ja hallinnon oikeusperiaatteiden kannalta ongelmallinen. Esitys on tältä osin kiinteässä yhteydessä valtiovarainministeriön ja muiden hallinnonalojen sähköisten asiointipalvelujen edistämistä koskeviin muihin hankkeisiin, jollainen on käynnissä myös hallintotuomioistuimissa (Hallinto- ja erityistuomioistuinten toiminnanohjaus- ja dokumentinhallintajärjestelmän kehittämishanke (HAIPA)). Sikäli kuin uudistuksella on tarkoitus lisätä viranomaisen automatisoituja menettelyjä autoverotuksessa, hallinto-oikeus kiinnittää huomiota apulaisoikeusasiamiehen tuoreisiin kannanottoihin (EOAK/3379/2018 ja EOAK/2216/2018) koskien Verohallinnon automatisoitujen menettelyjen perustuslainmukaisuutta.

Lausunnon ovat valmistelleet hallinto-oikeustuomarit Marja Peltoniemi ja Antti Jukarainen.

Ritva Isomoisio
Ylituomari